

Måns Mosesson

Tim

De officiële
biografie van
Avicii

Måns Mosesson

Tim

De officiële biografie van Avicii

Vertaald door Daniëlle Stensen

KOSM•S

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

'S AVONDS KWAMEN DE KONIJNEN uit het struikgewas. Grijs en verformfaaid, alsof ze zojuist tussen de pijnbomen met elkaar hadden gevochten. Even later zweefde er een torenvalk roerloos in de lucht, hij spreidde zijn vleugels op de wind en wachtte op een kans om op zijn slachtoffers te duiken.

Wat zag hij hierboven toch veel.

Er steeg een geur van knoflook en rozemarijn op – dat kwam vast door de kok die het avondeten aan het bereiden was – die zich vermengde met het aroma van de citroenbomen die beneden in het bosje stonden.

De watersproeier die de yucca's bij het zwembad langzaam bevochtigde, ruiste zachtjes.

Er waren drie weken verstreken en Tim Bergling begon weer oog te krijgen voor zijn omgeving. Hij zat op het dak van de kliniek, in een ligstoel die het personeel samen met hem de rode tegels op had gesleept. In de nevel boven de Middellandse Zee vermoedde hij een eiland in de verte, waar mensen met de veerpont naartoe gingen om te snorkelen en even hun kater te vergeten voordat ze de eerste pillen van de avond weer innamen en opnieuw begonnen.

Maar nu was het herfst. De feestende toeristen waren naar huis, Privilege, Space en Pacha waren tot de volgende zomer gesloten, zelfs de krekels zwegen.

De zomer van 2015 was in één donker waas voorbijgegaan, dat besepte hij nu. Hij had in de witte villa op het zuidelijke puntje van Ibiza zitten stressen om het feit dat zijn tracks niet goed genoeg gemixt waren en dat de platenmaatschappij wilde dat hij in Londen interviews zou geven.

Stories zou de opvolger moeten worden van zijn eerste album, waardoor Tim Bergling twee jaar eerder van gewilde club-dj een

wereldwijd popfenomeen was geworden. Het album was een jaar vertraagd en Tim had zich maar moeilijk kunnen concentreren.

Zijn lichaam functioneerde allang niet meer zoals de bedoeling was. En het afgelopen jaar, na de operatie, had hij gevoeld dat er iets in zijn buik was gaan groeien. Tim was bezeten geraakt door die knobbel. Hoe meer hij eraan dacht, hoe beter hij hem voelde. Als een tumor die aan hem vrat. En terwijl dat onbekende ding binnen in hem groter werd, had hij van de zomer op festivals door heel Europa gedraaid en elke zondag Ushuaia gevuld, de meest protserige houseclub van Ibiza. Toen hij de middag na zijn laatste optreden wakker was geworden, was hij ervan overtuigd geweest dat hij naar Los Angeles zou vliegen, waar zijn huis stond. In plaats daarvan had iedereen zich op de begane grond van de villa verzameld. Zijn vader Klas was er, zijn manager Arash was uit Stockholm gekomen, zijn grote broer David ook.

Zijn tourmanager, zijn lijfwacht. En natuurlijk zijn maten, zijn jeugdvrienden die al een paar jaar met hem meereisden, waarheen hij ook ging.

Ze hadden hem verteld hoe ongerust ze waren. Dat ze er genoeg van hadden om elke dag te liegen als hun werd gevraagd hoe het was om voor Avicii te werken. Ze hadden gehuild, waren gebroken.

Uiteindelijk had Tim ermee ingestemd naar de kliniek te gaan, voornamelijk om een eind te maken aan dat eeuwige gezeur dat hij onbetrouwbaar en nonchalant was geworden.

De eerste dagen, tijdens de aanvankelijke ontwenning, had hij vooral geslapen. Maar daarna had zijn hoofdbehandelaar, Paul Tanner, hem geadviseerd te gaan schrijven.

Mijn eerste herinnering is dat ik in bad ga met mijn moeder of dat ze een slaapliedje voor me zingt, of dat mijn vader binnenkomt en de oude cassettebandjes met sprookjes van kant A naar kant B omdraait terwijl ik in slaap probeer te vallen.

De woorden die hem te binnen schoten waren ruw. Hij had zo lang in de zachte, misleidende verdoving geleefd dat hij er aanvankelijk enorme weerstand tegen had. Maar hij snapte de bedoeling: als hij zijn ervaringen onder woorden bracht, kon hij er makkelijker over praten, kon hij zicht krijgen op het leven waardoor hij in september 2015 op deze plek was beland.

Toen de woorden eenmaal begonnen te stromen, kon hij bijna niet meer stoppen. In plaats van slapen zat hij nachtenlang achter de computer te schrijven. Hij vertelde over zijn opvoeding, over zijn broers en zus, over hoe hij de muziek had ontdekt en zijn carrière een hoge vlucht had genomen. Hij schreef over de ingewikkelde relatie met zijn manager Arash en de periodes met zijn vriendinnen, Emily en Racquel.

's Middags voerde hij lange gesprekken met zijn therapeut. Ze bespraken begrippen als overlevingsstrategieën en afstoting. Tim analyseerde deze nieuwe informatie systematisch, zoals hij met alles deed.

Hij beseftte nu wat hij allemaal had onderdrukt. Hij had zich zo lang tot het uiterste gedreven dat het normaal voor hem was geworden.

Ineens zag hij de dingen totaal anders. Misschien konden ook de moeilijke gevoelens, die hij eigenlijk niet wilde hebben en waarmee hij al sinds zijn jeugd worstelde – zijn nervositeit, onrust, angst – hem helpen? Hij begon ze te zien als kompas, als een instrument dat hem een nieuwe richting kon wijzen.

*Een gevoel kan een positieve of negatieve lading hebben,
maar het heeft nooit een negatieve bedoeling.*

Hij was heel lang over zijn grenzen gegaan, had tijden met pijn geleefd. Lichamelijke pijn, zoals in zijn buik, maar ook psychologische. Hij was niet alleen met zijn kop tegen de muur gelopen, hij was er dwars doorheen gegaan, meerdere keren zelfs. Hij had op het randje van de dood gestaan, zo voelde het echt.

Hij wou dat hij eerder had geluisterd.

Van: Anki Lidén

Aan: Tim Bergling

Datum: 15 maart 2013

Mijn geliefde allerliefste Tim!! Ik hoop dat je je steeds iets beter voelt & dat je snel weer vooruit kunt kijken & je beter & sterk zult voelen & je fantastische muziek kunt maken & GEEN druk over iets zult voelen!! Je bent zo ongelooflijk getalenteerd in wat je doet en het BELANGRIJKSTE van alles is dat je zelf voelt wat je wilt – qua aantal gigs, wanneer je thuis wilt zijn met vrndn in Stholm & normaal leven wilt leiden, JIJ bepaalt & denk verdorie NIET aan geld – dat stelt zóóóó weinig voor vergeleken met gezondheid, vrienden, liefde!! Je weet dat we meer dan van wat ook van je houden.

Mam

Van: Tim Bergling

Aan: Anki Lidén

Datum: 17 maart 2013

Weet ik mamsie, ik hou ook meer van jou dan van al het andere! Tot snel!!!! Voel me beter, hoeft niet meer zoveel pijnstillers te nemen als 3 dgn geleden en voel me ook psychisch steeds beter!
kus!!

Vijf dagen na zijn laatste optreden in Australië vloog Tim naar Miami, om weer op het Ultra Music Festival te draaien. Vergeleken met vier jaar daarvoor, toen Tim voor de eerste keer in de stad was en op het feest van Laidback Luke had gedraaid, was het muzikale landschap in de vs totaal veranderd.

Plotseling dook er overal in het land een nieuw modewoord op: EDM. Die afkorting stond voor elektronische dancemuziek, en het werd nu door de media en de platenbranche als verzamelnaam gebruikt voor alles van progressive big room tot tech house. Deadmau5 sierde de cover van *Rolling Stone*, Kaskade had het Staple Center in Los Angeles uitverkocht, het Amerikaanse publiek had kennism gemaakt met de jonge Duitser Zedd, en de Nederlanders Afrojack en Hardwell waren op dit moment grote sterren. Het was veelzeggend dat het zakentijdschrift *Forbes* een jaarlijkse lijst was gaan publiceren met de bestbetaalde dj's ter wereld. Tiësto, die de lijst aanvoerde, kon volgens het tijdschrift nu 250.000 dollar vragen voor een optreden.

Ook hier in Miami was te merken hoe groot de scene was: er waren voor Ultra meer dan driehonderd artiesten geboekt. Tim en Arash hadden besproken hoe ze in die enorme massa zouden opvallen. Ze moesten iets doen wat grensde aan provocatie; dan zouden ook de mensen die geen diehard fans van house waren weten dat er een album aankwam.

Avicii zou niet een van de velen zijn, nooit.

Daarom zouden hij en een hele groep andere muzikanten op 22 maart 2013 iets historisch doen. Tim was gespannen en ongeduldig toen ze zich allemaal in de kleedkamers verzamelden, in een luxejacht dat aan het ene eind van Bayfront Park aange-meerd lag. Gitarist Mike Einziger had de drummer en bassist van zijn rockband meegenomen; bijna de helft van Incubus was er dus. Alleen dat al was indrukwekkend. Einzigers vriendin Ann Marie Calhoun zou banjo en viool spelen. Ook Mac Davis, Audra Mae, Dan Tyminski en Aloe Blacc waren hierheen gekomen. Een bont gezelschap dat niet bij elkaar paste, maar dat was precies de bedoeling.

Tim zou beginnen met een conventionele set, om het publiek te sussen zodat het tot rust kwam. Daarna zouden de vijftigduizend hersenen uit elkaar spatten door de epische bluegrass gespeeld op akoestische instrumenten.

Platenbaas Per Sundin had een eigen afdeling gereserveerd op de viptribune van het festival, en emmers met Red Bull, wodka en bubbels laten aanrukken. De Norrlander voelde zich net een haantje terwijl de belangrijkste mensen van Universal om hem heen paradeerden – er waren collega's uit Zuid-Amerika, de marketingafdeling was aanwezig, evenals Neil Jacobson met zijn club uit Los Angeles.

Sundin had met Avicii een nieuwe markt aangeboord en daardoor een hele groep house-Zweden aangetrokken: Alesso, Otto Knows, Nause, Dada Life. Binnen de platenbranche werd EDM gezien als een reddingsboei, het was de eerste muziekstijl die winstgevend was na de dramatische instorting van de platenverkoop tien jaar geleden. Intern steeg Sundins ster dus snel, hij was de Zweed geworden die wist wat de jeugd wilde.

Toen het optreden beneden op het podium begon, had hij het gevoel dat de droom over een Amerikaanse nummer 1-hit, ontdekt door het filiaal in Stockholm, levender was dan ooit. Zoals gewoonlijk mixte Tim genrenoten als Nicky Romero, Bingo Players en AN21 en onverwachttere bootlegs van bijvoorbeeld het nummer 'Simon Says' van rapper Pharoahe Monch en de indie-rockers Florence + the Machine.

Vijftigduizend bezwete mensen gaven zich volledig over.

Toen stierven de laatste tonen van 'Levels' weg, gingen de spotlights uit en viel de duisternis over het park.

Dat verbaasde het publiek. Was het al voorbij?

Een paar mensen probeerden een yell te beginnen, andere keken gewoon verbaasd om zich heen en begonnen zich naar de uitgang te begeven.

Plotseling sprong er een spotlight aan.

In het felle rode licht stond een man met een platte pet op country te zingen.

Het nummer 'Wake Me Up' van Aloe Blacc kreeg totaal niet de respons waar de groep achter het podium op had gehoopt.

Audra Mae stond buiten het zicht van het publiek en begon zich af te vragen waar ze aan was begonnen. Op het podium deed de arme drummer zijn uiterste best, de melodieën van de banjo vibreerden mooi, maar het sloeg niet aan.

Totaal niet.

Mac Davis stapte het podium op. Met zijn hand in zijn zak begon hij te zingen, de eerste zinnen waren vals, hij schreeuwde ze bijna uit. Toen de groep bij 'Hey Brother' kwam, begon het publiek boe te roepen en op de vingers te fluiten.

De mensen in het park waren verbaasd, veel toeschouwers waren gewoon kwaad. Dus begonnen ze te twitteren.

- 🐦 Avicii is aan het kloten op #Ultralive wat doet hij in godsnaam?
- 🐦 Ik schijt liever in mijn handpalmen en ga dan klappen dan naar deze shit te kijken
- 🐦 Verspil onze tijd niet met deze zangers en ga harde beats draaien!?
- 🐦 WTF gebeurt er nou tijdens Avicii's set? Banjo's, serieus?

Na afloop begrepen de muzikanten niet wat er precies was gebeurd.

'Mensen snappen het nu misschien niet,' schreeuwde Emily in Tims oor, terwijl ze met z'n allen naar de kleedkamers liepen, 'maar ik zeg je dat al deze nummers hits zijn!'

'Kijk nou,' antwoordde Tim en hij hield zijn telefoon op. Hij las een paar commentaren op Twitter hardop voor.

Terug op het luxejacht ging hij in een hoekje van de bank zitten. Hij was woest. Arash was juist vrolijk. Alles was volgens plan gegaan! Ze hadden schokgolven willen veroorzaken die zich

tot buiten de housewereld verspreidden, en dat was bijzonder goed gelukt. Over vijf dagen zou de publieke mening omslaan, daar was de manager van overtuigd. Dan zou iedereen beseffen dat Tim de grote vernieuwer was.

Tim zocht bezeten naar opnames en filmpjes van het publiek. Misschien was het licht niet goed geweest? Of had het te zacht geklonken? Waarom was iedereen zo boos?

‘Kom, we gaan een sigaretje roken,’ zei tourmanager Charlie Alves. ‘Je voelt je beter als je even in beweging komt.’

Ze gingen op het voordek zitten en keken naar het industrieterrein aan de overkant van het water. Het doffe gebonk van Tiësto’s muziek klonk achter hun rug, hij was direct na Avicii het podium op gegaan.

‘Ik snap het gewoon niet,’ zei Tim.

Charlie stak zijn hand uit naar Tims telefoon, probeerde hem ertoe te brengen die los te laten.

‘Jongen, het is het probleem van het publiek, niet van jou. Dit is fantastische muziek, punt uit. Mensen zijn gewoon niet gewend aan akoestische instrumenten.’

De overeenkomst met Bob Dylans veelbesproken tournee door Engeland vijftig jaar geleden drong zich op, ook al was de situatie nu precies andersom.

In 1966 was Dylan een jonge icoon geweest, vereerd als de grote protestzanger van zijn generatie, een bezielde pacifist. Die lente ging hij op tournee. Zolang Dylan in zijn eentje was, uitlopend begeleid door zijn akoestische gitaar, ging alles goed. Maar toen hij zijn begeleidingsband erbij vroeg, sloeg zijn publiek om. De mensen jouwden hem uit en floten, ze voelden zich verraden door het daverende volume van de instrumenten. Een elektrische gitaar werd als wereldvreemd en oppervlakkig gezien, het was godslastering om oude volksliedjes met een hele rockband te spelen. Egocentrische muziek, om niet te zeggen burgerlijk.

‘Verrader!’ schreeuwde een man in Manchester hard en spottend voordat Dylan het nieuwe nummer ‘Like a Rolling Stone’

zou gaan spelen. Een camera legde vast hoe Dylan in reactie daarop verstijfde, waarna hij zich naar zijn band keerde en vroeg het volgende nummer verdomme extra hard te spelen.

Het was een klassiek moment in de muziekgeschiedenis geworden, dat steeds weer in documentaires werd vertoond, juist omdat deze gedachtewisseling in de loop der jaren steeds betekenisvoller was geworden.

Charlie Alves stak nog een sigaret op.

Wie kreeg gelijk van de geschiedenis, wie was hier de moedige visionair? De reactionairen in het publiek in elk geval niet, zij die zich krampachtig vastklampten aan de nostalgie.

Tim knikte.

‘Ja, het is goed,’ zei hij. Ik weet dat het goede nummers zijn. Maar ik wil gewoon begrijpen hoe het kon gebeuren.’

En hij verdween weer in zijn scherm.

De volgende ochtend werd Emily vroeg wakker. Ze ging even op het balkon van de hotelkamer staan, ongerust en gefrustreerd, waarna ze weer naast haar vriend in bed kroop. Terwijl Tim zich in bed uitrekte, hield ze hem zo stevig mogelijk vast.

‘Ze begrijpen het gewoon niet. Jouw muziek is uniek. Daar moet je niet aan twijfelen.’

Tim zei niets. Toen hij Emily in de ogen keek, glansden de zijne van de tranen. Hij ging rechtop in bed zitten, met zijn computer op zijn knieën, en scrolde weer verder.

- Was dit @Avicii's manier om te zeggen dat hij van genre wil wisselen?... ga je gang. Ik weet niet of veel mensen je echt zullen missen.
- Ligt het aan mij of is #AVICII heel mager? Het lijkt wel alsof hij niet eet of aan de drugs is.
- Avicii je bent kut eikel.

EEN MAAND NA HET NIET zo best verlopen optreden op het festival in Miami kwam de kentering. Op 10 april 2013 uploadden de jongens aan de Styrmansgatan een bestand van een uur op de muzieksite SoundCloud, met de eenvoudige naam 'Avicii - Promo Mix 2013'.

Het was een verzameling van de studioversies van Tims nieuwe nummers, een veel herkenbaarder vorm voor het housepubliek, en het nieuws ging als een lopend vuurtje over het internet.

Het eerste nummer van de mix was een heel onverwachte cover. Tien jaar geleden hadden Antony and the Johnsons in de queerclubs van New York naam gemaakt met hun breekbare liedjes over de dood en duisternis. Hun 'Hope There's Someone' was een smeekbede om een troostrijk leven na dit leven - niet echt een nummer dat Swedish House Mafia of Deadmau5 zou kiezen om te vertolken. Tim had deze beklemmende ballad genomen en een opbouw van de ritmische housepiano en synths gecomponeerd. Het was een grensoverschrijdend experiment dat eigenlijk niet zou moeten werken, maar dat veel zei over de weg die Avicii wilde inslaan.

Zonder zichtbare akoestische instrumenten die de aandacht afleidde begreep het publiek de visie van Tim Bergling blijkbaar makkelijker. De commentaren op SoundCloud waren niet meer afwijzend, maar aanmoedigend, en de verwachtingen van het album stegen tot grote hoogte.

Het was precies zo gegaan als Arash Pournouri had voorzien.

Toen 'Wake Me Up' ten slotte in juni 2013 als eerste single werd uitgebracht, bracht die enorm veel op. Het nummer belandde direct op nummer één van de invloedrijke Britse hitlijst en in een week tijd werden meer dan een kwart miljoen exemplaren verkocht - in lange tijd de snelst verkopende single van het

land. In de vs stond het nummer al tussen de eerste 25 op de Billboard Hot 100 voordat het überhaupt op de radio was gedraaid.

De lichte gitaaraanslag die het nummer inleidde nodigde een heel nieuw publiek uit in Avicii's wereld. Zelfs rockers die waren blijven volhouden dat een dj alleen maar op een podium aan knoppen stond te draaien, bezweken. De verschuiving die een paar jaar eerder door David Guetta, Calvin Harris en Swedish House Mafia was ingeleid, werd nu voor eens en voor altijd voor iedereen door Avicii bevestigd. Dancemuziek werd niet langer als instrumentale muziek met een gesampled refrein gezien. Ze was zuivere pop geworden, waar mensen van alle leeftijden naar konden luisteren en die zelfs op rockzenders werd gedraaid.

Tim IS DE INTIEME EN OFFICIËLE BIOGRAFIE VAN AVICII

Dj en producer Avicii explodeerde als vuurwerk tegen de nachtelijke hemel. Hij was een ongelooflijk talent, een muzikale visionair, die het tijdperk bepaalde waarin de Zweedse en Europese housemuziek de wereld bestormden.

Maar tegelijk was Tim Bergling een introverte en gevoelige jongen, die in een onmenselijk hoog tempo volwassen werd. Na een aantal acute ziekenhuisopnames hield hij in de zomer van 2016 op met touren. Nog geen twee jaar later maakte hij een eind aan zijn leven.

Tim - De officiële biografie van Avicii is geschreven door de onderscheiden journalist Måns Mosesson, die als enige toegang kreeg tot Tims aantekeningen. Door die notities en interviews met de familie, vrienden en collega's van de muzikant krijgen we een inkijkje in het leven van de sterproducer. Het is een eerlijke weergave van Tim en zijn zoektocht, waarin de problemen waarmee hij worstelde niet uit de weg worden gegaan.

'Ik moet de rust of de wil vinden om weerstand te bieden aan mijn streven naar succes omdat dat geen gezonde manier van leven is, maar eerder voor stress en "verlangens" zorgt dan voor geluk.'

- TIM BERGLING

www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
MOS**

NUR 661
Kosmos Uitgevers,
Utrecht / Antwerpen